

Programma

09u00	Registratie en onthaal deelnemers met koffie en thee
10u00	Inleidingen Prof. dr. Luc Goossens (UA), Dra. Fauzaya Talhaoui (UA) & Mohamed Bouziani (IMANE ¹)
10u20	Beleidstoespraken Mohammed Ameer, Marokkaanse Minister voor MRE ²
11u00	Karel De Gucht, Belgisch Minister voor Buitenlandse Zaken of Charles Michel, Belgisch Minister voor Ontwikkelingssamenwerking
11u20	Bert Anciaux, Vlaams Minister voor Cultuur, Jeugd, Sport en Brusselse Aangelegenheden
11u40	Migratie en Ontwikkeling M. Zanetti, (IOM ³)
12u00	Paulo de Mas (NIMAR ⁴)
12u20	M. Hammoudi, (Coopérative Agricole ALFATH - Association Ouled Daoued de Développement Humain)
13u00	Middagmaal
14u30-16u00	Werkgroepen
16u30	Conclusies en aanbevelingen uit de werkgroepen in plenaire zaal
17u00	Oprichting Instituut voor Marokkaanse Studies
17u30	Receptie

¹ **IMANE**: Initiatief Marokkaanse Netwerken (Antwerpen)

² **MRE**: Marocains Résidant à l'Étranger (Marokkanen in het buitenland)

³ **IOM**: Internationale Organisatie voor Migratie

⁴ **NIMAR**: Nederlands Instituut in Marokko (Rabat)

14u30-16u00 **Werkgroepen**

WERKGROEP I

Uitwisseling van kennis en know how, financiële ondersteuning en netwerken tussen Noord-Zuidorganisaties en de Marokkaanse diaspora

Moderator: Dr. Cis van den Bogaert (*Voorzitter AROSA*⁵)
Rapporteur: Vera Pletinckx (*IMANE*)
Sprekers: Koen Tavernier (*11.11.11*⁶)
Claudine Dekais (*DGOS*⁷)
Jamal Hammoudi (*Coopérative Agricole ALFATH - Association Ouled Daoued de Développement Humain*)
??? (*AROSA*)

WERKGROEP II

Ondernemerschap, Investerings en Ontwikkelingssamenwerking

Moderator: Mustafa Lakja (*UMZO*⁸)
Rapporteur: Soumia El Majdoub / Oussama Elarbi
Sprekers: Mark Lambrechts (*BIO*⁹)
Prof. dr. Mohamed Chigueur (*UMP*¹⁰)

WERKGROEP III

Vrouwen en Ontwikkelingssamenwerking in Marokko

Moderator: Gert Goorden (*IVCA*¹¹)
Rapporteur: ??????
Sprekers: Inga Verhaert (*Gedeputeerde Provincie Antwerpen*)
Najat Saadouné (*Dar El Ward*¹²)
Halima Bairi (*Coopérative Agricole ALFATH - Association Ouled Daoued de Développement Humain*)

WERKGROEP IV

Jongeren, Scholen en Ontwikkelingssamenwerking

Moderator: Youssef El Yagoubi (*Secretaris El Salaam*¹³ – *Mechelen*)
Rapporteur: Sara Ben Mansour (*Vrouwenstemplus*¹⁴)
Sprekers: Leen Verbist (*Schepen Ontwikkelingssamenwerking - Antwerpen*)
Luc Van Berlo (*Technisch Instituut - Boom*)
Ali Salhi (*Al Hidayah*¹⁵)
???, (*BTC*¹⁶ - *stages*)
Sofie Van Zeebroeck (*JINT*¹⁷)

16u30 **Conclusies en aanbevelingen uit de werkgroepen in plenaire zaal**

17u00 **Oprichting Instituut voor Marokkaanse Studies**

in aanwezigheid van: Prof. dr. Alain Verschoren (*rector UA*)
Prof. dr. Mohamed Farissi (*Président UMP*)

17u30 **Receptie**

⁵ **AROSA**: Adviesraad voor Ontwikkelingssamenwerking van de stad Antwerpen

⁶ **11.11.11**: Vlaamse NGO voor Ontwikkelingssamenwerking

⁷ **DGOS**: Directoraat-Generaal voor Ontwikkelingssamenwerking

⁸ **UMZO**: Unie van Zelfstandige Marokkaanse Ondernemers

⁹ **BIO**: Belgische Investeringsmaatschappij Ontwikkelingslanden

¹⁰ **UMP**: Université Mohammed Premier – Oujda (Marokko)

¹¹ **IVCA**: Intercultureel Vrouwencentrum Antwerpen

¹² **Dar El Ward**: Marokkaanse ontwikkelingsorganisatie

¹³ **El Salaam**: Marokkaanse jongerenvereniging

¹⁴ **Vrouwenstemplus**: Marokkaanse vrouwenorganisatie (Antwerpen)

¹⁵ **Al Hidayah**: Marokkaanse jongerenvereniging

¹⁶ **BTC**: Belgische Technische Coöperatie

¹⁷ **JINT**: coördinatie-orgaan van de Vlaamse Gemeenschap voor internationale jongerenwerking

Internationale Conferentie
Antwerpen

Marokkaanse diaspora:
bruggenbouwers voor ontwikkeling

Universiteit Antwerpen (UA)
Aula Rector Dhanis
Kleine Kauwenberg 14-22

Zaterdag 20 december 2008

Universiteit Antwerpen (USOS)
Imane
UMZO
Vrouwenstemplus
Dar El Ward
El Salaam

De Marokkaanse diaspora in het spotlight van ontwikkelingssamenwerking

Sinds enkele jaren staat het thema migratie en ontwikkeling hoog op verschillende politieke agenda's. Ook België stapte mee in de boot en speelde een voortrekkersrol in verschillende internationale conferenties. Als die internationale fora één belangrijke conclusie opleveren dan is het wel dat diaspora's er op eigen initiatief in geslaagd zijn menselijk, financieel en sociaal kapitaal op te bouwen en te implementeren om de armoede in hun regio van herkomst te bestrijden.

De Marokkaanse gemeenschap is de grootste niet-EU gemeenschap in België, Vlaanderen en de provincie Antwerpen (>300.000) en komt voor het merendeel uit het betreffende arme Noorden en Noord-Oosten van Marokko (Nador, Berkane, Al Hoceima, Oujda, Larache, Tanger, ...). Ze spreekt voor het grootste deel Amazigh (Berbers) en onderhoudt nogal wat sociaalaffectieve banden met de herkomstregio. Zo sturen de eerste en tweede generatie gegarandeerd geld, goederen en diensten naar de achtergebleven familieleden, of ze hebben daar geïnvesteerd in onroerend goed of in een eigen zaak. Soms slagen organisaties van de Marokkaanse diaspora erin in de gemeenschap geld in te zamelen en ze zetten daarmee kleinschalige projecten op in het dorp waar ze vandaan komen: ze bouwen een kleine school, een waterput of polikliniek of kopen een vissersbootje.

In Vlaanderen en in Antwerpen zijn de meeste allochtone organisaties nog niet echt bezig met ontwikkeling maar zijn ze nog vooral nog bezig met integratie, emancipatie en participatie van de eigen gemeenschap in de globale samenleving.

De overgang naar de beleidsoptie migratie en ontwikkeling veronderstelt enerzijds dat de diaspora er actief mee bezig is, maar anderzijds moeten de Noord-Zuid instanties de migrantenorganisaties ook uitdrukkelijk aanvaarden en erkennen en bij hun ontwikkelingsstrategieën betrekken.

Marokko is een van de prioritaire landen van de Belgische ontwikkelingssamenwerking en de Marokkaanse migranten vormen een van de grootste diasporagemeenschappen op het grondgebied. Samen een ontwikkelingsstrategie ontwikkelen met de diaspora als volwaardige ontwikkelingspartner om zo een brug te slaan tussen het herkomstland en de verblijfstaat is hier noodzakelijk. De diaspora biedt een aantal voordelen: de migranten zijn goed op de hoogte van de lokale situatie, onderhouden intensieve en interessante contacten met de achterban en ze bouwen netwerken op met lokale politici in het moederland. Vaak ontwikkelen ze ideeën en plannen voor concrete projecten die bijdragen tot de ontwikkeling van het herkomstland. Op die manier Tegelijkertijd komt de diaspora positief in beeld en blijkt migratie eerder een opportuniteit dan een last of een probleem.

Marokkaanse organisaties worstelen inzake ontwikkeling echter wel met een gebrek aan know how, organisatie en professionalisering. Bovendien zijn ze weinig vertrouwd met het werk van de reguliere ontwikkelingsngo's (11.11.11, Wereldsolidariteit, Coprogram, Broederlijk Delen, Oxfam Wereldwinkels,...) die ze verwijten een gesloten front te vormen zonder echte interesse in migratie én ontwikkeling, en al zeker niet wat Marokko betreft. In Nederland en Frankrijk staat men wat dat betreft al veel verder.

Om de twee werelden met elkaar in contact te brengen en te verzoenen en om de impact van de Marokkaanse diaspora inzake ontwikkeling in Vlaanderen en Antwerpen op te voeren door kennis en expertise uit te wisselen, gezamenlijke netwerken uit te bouwen en alle betrokken overheden te wijzen op migratie als nieuwe dimensie in het ontwikkelingsbeleid, wilden we in het kielzog van de Internationale dag van de Migrant (18.12.2008) het Jaar van de Interculturele Dialoog (2008) afsluiten met deze Conferentie rond de Marokkaanse diaspora als bruggenbouwer voor ontwikkeling. Daarom ook betrokken we van bij het begin enkele diasporaorganisaties (El Salaam, IMANE, , IVCA, UMZO, Vrouwenstemplus) bij de organisatie en leverden ze een bijdrage in de workshops. We konden ook rekenen op de actieve inzet van mensen en organisaties uit de streek van herkomst in Marokko. De Universiteit Antwerpen die jarenlang ervaring en expertise heeft opgebouwd op het gebied van migratie (CeMIS) en ontwikkelingssamenwerking (IOB & USOS) heeft dit project ondersteund. Het vormt ook een bekroning van het samenwerkingsakkoord met de Université Mohammed Premier in Oujda (Marokko).

Doelpubliek

De activiteit zal een ruim middenveld aanspreken (de Marokkaanse diaspora, Noord-Zuidorganisaties, universiteiten, de vrouwenbeweging, jongerenorganisaties, scholen, bedrijven, ...). Maar we hopen het debat ook aan te gaan met beleidsinstanties en andere geïnteresseerden op alle niveaus. Ook de diasporagemeenschappen uit andere delen van de wereld heten we als interessante en noodzakelijke partners ook van harte welkom.

Praktisch informatie

Datum:

Zaterdag 20 december 2008

Plaats:

Aula Rector Dhanis
Kleine Kauwenberg 14-22
2000 Antwerpen

Reisweg en parkeergelegenheid:

<http://www.ua.ac.be/main.aspx?c=.ROUTE&n=26518>

Inschrijving:

Via de post: aangehechte kaart
Via e-mail: mieke.debecker@ua.ac.be

Info:

Bijkomende inlichtingen over deze conferentie:

Mohamed Bouziani (IMANE)
Vera Pletinckx (IMANE)
Prof. dr. Luc Goossens (UA)
Fauzaya Talhaoui (UA)
Mustafa Lakjia (UMZO)